

Adresseliste

Saksbehandler, innvalgstelefon

Asle Stokkereit, 22003668

Skadefellingstillatelse på - 1- ulv i området som omfatter området som ligger sør for E16 fra Grua til Gardermoen, vest for E6 fra Gardermoen til Hvam, nord for Rv 22 til Gjelleråsen og øst for Rv 4 fra Gjelleråsen til E16 ved Grua

Bakgrunn

Fylkesmannen ble i dag 26. mai 2019 kl. 9.23 informert om ferske ulveskader i Gjerdrum. Det ble i forbindelse med varselet vist til at ulv var filmet i dag i området, og at denne filmen var lagt ut på facebook. Fylkesmannen fikk varsel fra SNO om at det var melding om løs hund i området, som lignet veldig på en ulv. Vi mottok også bilde av denne hunden, som bekreftet at den lett kunne forveksles med en ulv.

Kl 11.34 ble observasjonen av ulv bekreftet av Statens naturoppsyn. Kl 12.46 ble ett lam dokumentert tatt av ulv fra SNO.

Med utgangspunkt i at det nå blir slept sau på utmarksbeite, og at dette er et prioritert beiteområde hvor det potensielt går opp mot 20 000 sau vurderer Fylkesmannen at potensialet for skader er stort. Med i vår vurdering er også erfaringene fra skadene i dette området i 2017 og tilstøtende områder i 2018. Området ligger i sin helhet utenfor ulvesonen.

Fylkesmannen i Oslo og Viken har i samråd med Fylkesmannen i Innlandet gitt skadefellingstillatelse på ulv. Områdeavgrensningen er satt utfra hva som er beiteprioritert område, og hvor en vurderer at faren for skader er størst.

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 18 første ledd bokstav b og 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) §§ 8 og 13, jf. også § 4 første ledd bokstav e og §§ 7 og 9.

Rovviltforskriften § 1 (formål):

Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og

kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensynet til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.

Region 4 (Oslo, Akershus og Østfold) skal sammen med region 5 (Hedmark) ha 4–6 ynglinger per år, hvorav 3 skal være helnorske ynglinger. Den todelte målsettingen som formålsparagrafen i rovviltforskriften setter, er søkt oppnådd gjennom forvaltningsplanen for store rovdyr i Østfold, Oslo og Akershus og forvaltningsplan for rovvilt i Hedmark, jf § 6. Her er det definert hvor beitedyr og rovvilt har prioritet. Når bestandsmålet for den enkelte art er oppnådd, fatter rovviltnemnda en kvote for betinget skadefelling, jf § 8.

Miljødirektoratet har i brev datert 10.05.2019 gitt fylkesmennene myndighet til å iverksette betinget skadefelling på inntil 4 ulv frem til 01. juni hvor rovviltnemndene selv får myndighet for å fatte vedtak om en betinget skadefellingskvote på ulv. I felles rovviltnemndsmøte mellom rovviltnemnden i region 4 (Oslo, Akershus og Østfold) og region 5 (Hedmark) den 11.04.2019, fattet de to nemndene vedtak om betinget skadefellingskvote på 8 ulv, jf. fellessak 04/2019.

Miljødepartementet har i brev datert 24. april 2018 gitt føringer om at genetisk viktige individer av ulv, dvs. finskrussiske innvandrere og deres førstegenerasjons avkom, skal beskyttes på en best mulig måte. Dette fordi den genetiske situasjonen for den sør-skandinaviske ulvebestanden er alvorlig. Departementet viser blant annet til felles retningslinjer mellom norske og svenske myndigheter som stiller krav om at begge land så langt det er mulig skal unngå utilsiktet felling av slike ulver. Miljødirektoratet er bedt om å sørge for en tett oppfølging av streifulver, og så langt det er mulig avklare individenes genetiske status i forkant av fellingsforsøk. Departementet erkjenner at det kan oppstå situasjoner der det i praksis er utfordrende, og at genetisk status i enkelte tilfeller vanskelig lar seg avklare i forkant.

Fylkesmannen har ingen oversikt over genetikken til den observerte ulven, vi kjenner ikke til hvilket revir den kommer fra eller hvor i Sør-Skandinavia denne ulven har vandret ifra. Ut fra kravet fra Miljødepartementet så skulle ideelt sett genetikken til ulven vært avklar før det ble igangsatt skadefellingsforsøk på denne, men Fylkesmannen vurderer at potensialet for skade er så stort i dette området at det taler for at en her iverksetter skadefellingsforsøk direkte. Erfaringene fra 2017, med ulven som gjorde skade i Hurdal og omkringliggende kommuner, og skadesituasjonen i det tilgrensende området i Nordmarka i 2018 viste at jakt på ulv i et slikt skogsterreng er svært vanskelig og utrolig ressurskrevende.

Siden området er et beiteprioritert område, og det har igjennom store ulveskader i 2017 og 2018, velger vi derfor å la hensynet til beitedyrene veie tyngst i vår vurdering. Skadefellingslaget skal bidra til å avklare genetisk status ved å samle inn funn av genetisk materiale, som for eksempel møkk. Samtidig vil vi be SNO om å ha særlig fokus på å få samlet inn genetisk materiale fra det aktuelle dyret. Dersom det skulle vise seg å være et genetisk verdifullt individ vil vi kontakte Miljødirektoratet for en ny vurdering av situasjonen.

Søknader om skadefelling behandles av Fylkesmannen innenfor den rammen som er satt av rovviltnemnda og Miljødirektoratet, jf. rovviltforskriften § 9 første ledd.

Ved behandling av søknader om skadefelling skal føringene i forvaltningsplanen for rovvilt tillegges vekt, og felling kan bare gjennomføres om det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Bestemmelsens andre ledd bokstav a til d slår fast at det skal tas særlig hensyn til:

- området betydning som beitemark
- skadenes omfang og utvikling
- potensialet for fremtidige skader
- muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset til tid, rom og antall dyr. Ved hver fellingstillatelse gis det en økonomisk ramme som fellingsforsøket skal gjennomføres i henhold til.

Fylkesmannens vurdering

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf § 8. Fylkesmannen viser til at vedtaket blant annet baserer seg på sist tilgjengelig kunnskap om ulvens bestandssituasjon og utvikling i Norge; det vises til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3, samt til foreløpig statusrapport 30. april 2019 utarbeidet av Rovdata.

”Føre-var-prinsippet” i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Fylkesmannens syn er ikke dette tilfelle i denne saken. Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen som ulvebestanden blir utsatt for, bl.a. gjennom Liberg m.fl. (2011), jf § 10.

Fylkesmannen viser til forvaltningsplanen for store rovdyr i Østfold, Oslo og Akershus sin inndeling i forvaltningsområder og Fylkesmannen i Oppland sin forvaltningsplan der det ikke er mål om ynglende ulv. Ut fra dette vurderes det slik at lokaliseringen av dette uttaket ikke vil påføre bestanden irreversibel skade, jf § 12. Naturmangfoldloven § 11 gjelder kostnadene ved miljøforringelse, og anses ikke som relevant her.

I henhold til forvaltningsplanen for store rovdyr i Østfold, Oslo og Akershus ligger det aktuelle beiteområdet innenfor område hvor beitedyr har prioritet. I forhold til rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav a vil Fylkesmannen karakterisere det aktuelle området som et viktig beiteområde for sau, jf. også forvaltningsplanen for store rovdyr i Østfold, Oslo og Akershus. Også i tilgrensende områder i Oppland er det et betydelig antall beitedyr.

Fylkesmannen anser at det nå foreligger et vesentlig skadepotensiale, jf. § 9 annet ledd, bokstavene b og c. Skadepotensialet vurderes som betydelig om en ulv fortsatt skal ha tilhold i området. Viser til erfaringene med ulv i dette området i 2017 og tilgrensende område i 2018. Fylkesmannen anser det ikke hensiktsmessig eller praktisk mulig å gjennomføre andre forebyggende tiltak som i tilstrekkelig grad kan forhindre skade, jf. rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav d.

Ut fra hensynet til beitedyr, området betydning som beitemark og skadepotesialet, anser Fylkesmannen at det beste tiltaket for å forhindre omfattende skader er at det iverksettes fellingsforsøk på den skadevoldende ulven, og at det gis fellingstillatelse på én ulv i dette området.

Konklusjon og vedtak:

Ut fra en samlet vurdering med vektlegging av potensialet for framtidige skader dersom ulven

fortsatt oppholder seg innenfor dette området som omfatter deler av Nannestad, Nittedal, Ullensaker, Skedsmo, Sørum og hele Gjerdrum kommuner samt deler av Gran, og Lunner i Oppland, finner Fylkesmannen å tillate skadefelling på en – 1 – ulv innenfor dette beiteområdet. Tidsrom for skadefellingstillatelsen framgår av vilkårene for tillatelsen.

Øvre Romerike skadefellingslag, får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket. Dette gjøres i nært samarbeid med kommunalt skadefellingslag i Nannestad og Gjerdrum og eventuelt andre fellingslag ved behov.

Følgende vilkår er knyttet til fellingstillatelsen:

1. Fellingsområdet har følgende avgrensning: området sør for E16 fra Grua til Gardermoen, videre fra Gardermoen og vest for E6 til Hvam, nord for Rv22 fra Hvam til Rv4 på Gjelleråsen, Nittedal kommune øst for Rv4 i Akershus og de deler av Gran, og Lunner kommuner som ligger øst for Rv4 i Oppland.
2. Fellingstillatelsen gjelder felling av en – 1 - ulv i tidsrommet 26. mai 2019 kl. 11:38 til og med 07. juni 2019 kl. 12:00.
3. Øvre Romerike skadefellingslag er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Dette gjøres i nært samarbeid med kommunalt skadefellingslagene i Nannestad og Gjerdrum, og eventuelt andre fellingslag ved behov. Fylkesmannen krever at det kun er personer oppført på liste oversendt Fylkesmannen som har anledning til å delta i fellingsforsøket. Hvis det blir endring må Fylkesmannen ha skriftlig beskjed om dette. Fylkesmannen krever at deltakerne i fellingslaget - jegere og hundeførere - oppfyller kravene til og innehar lisens, jf. kravene i Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, av 22.3.2002 nr 313, §§ 13 og 14. Deltakerne på fellingsforsøket - jegere og hundeførere - skal ikke være siktet eller under etterforskning, dømt eller ilagt forelegg for brudd på naturmangfoldloven, viltloven eller våpenloven, eller forskrifter hjemlet i disse.
4. I henhold til rovviltforskriften § 9a skal deltakere fra det kommunale/regionale fellingslaget få godtgjøring for den tid som er benyttet til fellingsforsøk. Fylkesmannen legger til grunn at fellingsforsøket skal gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Det settes av en ramme på inntil kr 50 000,-. Utgangspunktet er en sats på kr 1 600,- pr deltaker pr døgn. Rammen er absolutt. Dersom det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at fellingen ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må skadefellingsleder ta kontakt med Fylkesmannen og avtale dette i forkant.
5. Ulv som blir felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr eller deler av dyret (inkl. hår, blod) uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Felt dyr skal så raskt som mulig bringes til Norsk institutt for naturforskning, Trondheim. Hvordan frakt skal finne sted, avklares med Fylkesmannen.
6. Fellingsstedet skal kunne påvises dersom Fylkesmannen, SNO eller politiet krever dette.
7. Ved felling skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf forskrift om utøvelse av jakt og fangst, fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning den 22. mars 2002, jf § 15 og 16.
8. Felling eller forsøk på felling av ulv skal umiddelbart meldes til Fylkesmannen og politiet. Dersom ulv skadeskytes, avgjør Fylkesmannen hvordan videre ettersøk skal gjennomføres. Generelt for ettersøk av gaupe, bjørn, jerv og ulv gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.
9. Fellingslaget skal melde tilbake til Fylkesmannen minimum en gang pr. døgn om gjennomføringen av fellingsforsøket. Dersom fellingslaget får kontakt med ulv, skal

- Fylkesmannen varsles oftere så vidt det er praktisk gjennomførbart. Fylkesmannen kontaktes via beredskapstelefonen – tlf. nr. 971 35 265.
10. Alle medlemmer av fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.
  11. Fylkesmannen kan til enhver tid endre ett eller flere av vilkårene, eller inndra fellingstillatelsen. Dette gjelder blant annet dersom det er ett genetisk viktig individ.
  12. Det gis adgang til å postere i bil på følgende vilkår under dette fellingsforsøket;
    - a. Under transport skal våpen i bil være tomt for ammunisjon, og våpenet skal være nedpakket i futteral, bag eller veske.
    - b. Motor og lys skal være avslått når bilen brukes til postering.
    - c. Samtlige kjøretøy som blir benyttet til dette formål, skal ha godt synlig merking som tydelig informerer om at fellingsforsøk pågår, og at kjøretøyet og de som benytter seg av det deltar i fellingsforsøket.
    - d. Fellingslaget skal ta alle nødvendige forholdsregler for å ivareta allmennhetens sikkerhet i forbindelse med bruk av bil til postering under fellingsforsøket.
  13. Dersom det av fellingsleder vurderes som aktuelt å bruke løs på drevet halsende hund skal dette avtales, og klareres med Fylkesmannen, før bruk av slik hundekvipasje igangsettes.
  14. Ved funn av genetisk materiale fra ulven, for eksempel avføring eller urin, skal skadefellingslaget umiddelbart kontakte SNO for å få sikre dette materialet slik at det kan sendes inn til genetiskanalyse.

Dersom ulv skadeskypes eller felles, skal det gis melding på beredskapstelefonen nr: 971 35 265.

Vedtaket er fattet med hjemmel i Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd bokstav b, jf forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften), § 9, jf §§ 1, 8 og 13. Fylkesmannen viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter bestemmelsene i Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker, av 10.2.1967, § 28. Klagefristen er tre – 3 – uker fra mottakelsen av dette brev. Eventuell klage på vedtaket skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen.

Med hilsen

Ellen Lien
seksjonssjef

Asle Stokkereit
viltforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Adresseliste:

Nannestad kommune
Gjerdrum kommune
Nittedal kommune
Gran kommune

Lunner kommune
Regionalt rovviltansvarlig SNO
Nannestad Beitelag
Nannestad Sankelag SA
Gjerdrum sankelag
Mattilsynet DK Romerike
Øvre Romerike Skadefellingslag ved lederne Henning Utti og Hans Disserud
Fylkesmannen i Innlandet